

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 307/1999,

annettu 8 päivänä helmikuuta 1999,

sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta niiden soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan opiskelijoita

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 51 ja 235 artiklan,

ottaa huomioon siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan kuulemisen jälkeen tehdyn komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- (1) perustamissopimuksen 3 artiklan c alakohdassa määrätään, että yhteisön toimintaan sisältyy kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin henkilöiden vapaata liikkuvuutta rajoittavien esteiden poistaminen jäsenvaltioiden väliltä,
- (2) perustamissopimuksen 7 a artiklassa määrätään, että sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan kyseisen sopimuksen määräysten mukaisesti,
- (3) palkattujen työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien vapaan liikkuvuuden toteuttamiseksi sekä sellaisten esteiden poistamiseksi, jotka sosiaaliturvan alalla johtuisivat yksinomaan kansallisen lainsäädännön soveltamisesta, neuvosto antoi perustamissopimuksen 51 ja 235 artiklan nojalla asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä ⁽⁴⁾, sekä asetuksen (ETY) N:o 574/72 asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä ⁽⁵⁾,
- (4) asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisalaa olisi lisäksi laajennettava periaatteessa opiskelijoiden erityisjärjestelmiin,
- (5) yksinomaan kansallisen lainsäädännön soveltaminen ei anna sosiaaliturvan alalla riittävää suojelua yhteisön alueella liikkuville opiskelijoille; henkilöiden vapaan liikkuvuuden täysimääräiseksi toteuttamiseksi opiskelijoihin sovellettavat sosiaaliturvajärjestelmät olisi yhteensovitettava,

⁽¹⁾ EYVL C 46, 20.2.1992, s. 1

⁽²⁾ EYVL C 94, 13.4.1992, s. 326

⁽³⁾ EYVL C 98, 21.4.1992, s. 4

⁽⁴⁾ EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1606/98 (EYVL L 209, 25.7.1998, s. 1).

⁽⁵⁾ EYVL L 74, 27.3.1972, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1606/98 (EYVL L 209, 25.7.1998, s. 1).

- (6) opiskelijoihin olisi oikeudenmukaisuuden vuoksi sovellettava palkattuihin työntekijöihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettavia erityissääntöjä; kyseisten sääntöjen olisi yksinkertaisuuden ja selvyyden vuoksi täydennettävä palkattuja työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia ja heidän perheenjäseniään koskevia, jo voimassa olevia säännöksiä,
- (7) on tarpeen mukauttaa asetuksia (ETY) N:o 1408/71 ja N:o 574/72 siten kuin on tarpeen niiden säännösten soveltamiseksi yhteisön alueella liikkuviin opiskelijoihin ottaen huomioon näiden henkilöiden erityistilanne, heihin sovellettavien vakuutusjärjestelmien erityispiirteet sekä ne etuudet, joihin heillä on oikeus,
- (8) vaikka opiskelijoiden erityistilanteen vuoksi ei ole voitu vahvistaa sovellettavan lainsäädännön määrittämistä koskevia sääntöjä, olisi kuitenkin vältettävä mahdollisuuksien mukaan sitä, että asianomaisilta perittäisiin maksut kahteen kertaan tai että he saisivat oikeuden kaksinkertaisiin etuuksiin,
- (9) asetuksen (ETY) N:o 1408/71 artiklaosaan tehtävät mukautukset edellyttävät sen liitteen VI mukauttamista,
- (10) Luxemburgissa kaikki ulkomailla opiskelevat opiskelijat ovat oikeutettuja terveydenhoitoon, ja tämän erityistilanteen vuoksi on perusteltua, että nämä opiskelijat vapautetaan automaattisesti velvollisuudesta liittyä sairausvakuutusjärjestelmään siinä maassa, jossa he harjoittavat opintojaan,
- (11) opiskelijoiden erityistilanteen vuoksi ei ole ollut mahdollista perustaa yhteisön tasolla kattavaa järjestelmää opiskelijoiden sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien yhteensovittamiseksi, erityisesti opiskelijoiden työkyvyttömyysetuuksien osalta; opiskelijoiden sosiaaliturvaetuudet ovat hyvin erilaiset eri jäsenvaltioissa erityisesti sellaisten maksuihin perustumattomien erityisuuksien osalta, joita myönnetään vammaisten hoito- ja liikkumistarpeista aiheutuvien kustannusten kattamiseksi; Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on tunnustanut, että tiettyjen etuuksien myöntämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat kiinteässä yhteydessä taloudelliseen ja sosiaaliseen erityistilanteeseen; rajoitettu poikkeaminen säännöistä, jotka koskevat asetuksen (ETY) N:o 1408/71 10 a artiklan 2 kohdan mukaisesti sovellettavien kausien yhteensovittamista, on näin ollen perusteltua,
- (12) perustamissopimuksessa ei ole määräyksiä tarvittavista valtuuksista aiheellisten toimien toteuttamiseksi opiskelijoiden sosiaaliturvan alalla, joten 235 artiklan käyttö oikeusperustana 51 artiklan lisäksi on perusteltua, ja
- (13) tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta opiskelijoiden oleskeluoikeudesta 29 päivänä lokakuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/96/ETY⁽¹⁾ säädettyjä edellytyksiä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (ETY) N:o 1408/71 seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) Lisätään c alakohdan jälkeen kohta seuraavasti:

”c a) ’opiskelijalla’ tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole tässä asetuksessa tarkoitettu palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja tai heidän perheenjäsenensä taikka jälkeensä jääneensä ja joka harjoittaa jäsenvaltion viranomaisten virallisesti tunnustamaan pätevyyteen johtavia opintoja tai saa tällaista ammatillista koulutusta sekä on vakuutettu yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tai opiskelijoihin sovellettavan erityisen sosiaaliturvajärjestelmän puitteissa,”

⁽¹⁾ EYVL L 317, 18.12.1993, s. 59

- b) Korvataan f alakohdan i ja ii alakohdassa sanat ”palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja” sanoilla ”palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja tai opiskelija”.
- 2) Korvataan 2 artikla seuraavasti:

”2 artikla

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat henkilöt

1. Tätä asetusta sovelletaan palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja opiskelijoihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön piiriin ja jotka ovat jäsenvaltion kansalaisia tai jotka ovat valtiottomia henkilöitä tai pakolaisia, jotka asuvat jäsenvaltion alueella, sekä heidän perheenjäseniinsä tai jälkeenjääneisiinsä.
2. Tätä asetusta sovelletaan yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alaisina olleiden palkattujen työntekijöiden, itsenäisten ammatinharjoittajien ja opiskelijoiden jälkeenjääneisiin riippumatta kyseisten henkilöiden kansalaisuudesta, jos heidän jälkeenjääneensä ovat jäsenvaltion kansalaisia taikka valtiottomia henkilöitä tai pakolaisia, jotka asuvat jäsenvaltion alueella”.
- 3) Saksankielisessä tekstissä 9 a artiklassa olevat sanat ”der Arbeitnehmer oder Selbständige” korvataan sanalla ”die Person”.
- 4) Poistetaan 10 artiklan 2 kohdasta sanat ”palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana”.
- 5) Poistetaan 22c artikla.
- 6) Lisätään III osaston 1 lukuun jakso seuraavasti:

”5 a jakso

Opiskelevat tai ammatillista koulutusta saavat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä

34 a artikla

Opiskelijoita ja heidän perheenjäseniään koskevat erityissäännökset

Asetuksen 18 ja 19 artiklan, 22 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan, 22 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, 22 artiklan 3 kohdan, 23 ja 24 artiklan sekä 6 ja 7 jakson säännöksiä sovelletaan tarvittaessa vastaavasti opiskelijoihin ja heidän perheenjäseniinsä.

34 b artikla

Yleiset säännökset

Asetuksen 22 artiklan 1 ja 3 kohdassa sekä 34a artiklassa tarkoitettu henkilö, joka oleskelee muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa sellaisen opiskelun tai ammatillisen koulutuksen vuoksi, joka johtaa jonkin jäsenvaltion virallisesti hyväksymään tutkintoon, sekä oleskelun aikana hänen mukanaan seuraavat perheenjäsenet kuuluvat 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, kaikissa sellaisissa olosuhteissa, jotka edellyttävät etuuksien saamista oleskeltaessa sen jäsenvaltion alueella, jossa henkilö opiskelee tai on koulutuksessa.”

- 7) Korvataan 35 artiklan 3 kohdassa sanat ”ei sovelleta palkattuihin työntekijöihin tai itsenäisiin ammatinharjoittajiin eikä heidän perheenjäseniinsä” sanoilla ”ei sovelleta henkilöihin”.
- 8) Lisätään III osaston 4 lukuun jakso seuraavasti:

”5 jakso

Opiskelijat

63 a artikla

Tämän luvun 1–4 jakson säännöksiä sovelletaan vastaavasti opiskelijoihin.”

- 9) Lisätään artikla seuraavasti:

"66 a artikla

Opiskelijat

Edellä 64 — 66 artiklan säännöksiä sovelletaan vastaavasti opiskelijoihin ja heidän perheenjäseniinsä."

- 10) Lisätään artikla seuraavasti:

"76 a artikla

Opiskelijat

Edellä 72 artiklan säännöksiä sovelletaan vastaavasti opiskelijoihin."

- 11) Lisätään artikla seuraavasti:

"95 d artikla

Opiskelijoihin sovellettavat siirtymäsäännökset

1. Tässä asetuksessa ei anneta mitään oikeuksia opiskelijoille tai opiskelijan perheenjäsenille tai jälkeenjääneille ajalla ennen 1. toukokuuta 1999.
2. Kaikki ennen 1. toukokuuta 1999 jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskauDET ja tarvittaessa työskentelykauDET, kauDET itsenäisenä ammatinharjoittajana tai asumiskauDET otetaan huomioon määritettäessä tämän asetuksen säännösten mukaisesti saatuja oikeuksia.
3. Jollei 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, oikeus saavutetaan tämän asetuksen nojalla, vaikka se liittyy vakuutustapahtumaan, joka on sattunut ennen 1. toukokuuta 1999.
4. Kaikki etuudet, joita ei ole myönnetty tai joiden maksaminen on keskeytetty asianomaisen henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan vuoksi, myönnetään tai palautetaan asianomaisen pyynnöstä 1 päivästä toukokuuta 1999, jolleivät aikaisemmat oikeudet ole antaneet aihetta kertakorvauksen maksamiseen.
5. Jos 4 kohdassa tarkoitettu pyyntö jätetään kahden vuoden kuluessa 1 päivästä toukokuuta 1999, tämän asetuksen mukaisesti saadut opiskelijan tai opiskelijan perheenjäsenen tai jälkeenjääneiden oikeudet ovat voimassa kyseisestä päivästä, eikä kyseiseen henkilöön voida soveltaa minkään jäsenvaltion oikeuksien menettämistä tai raukeamista koskevaa lainsäädäntöä.
6. Jos 4 kohdassa tarkoitettu hakemus jätetään 1 päivästä toukokuuta 1999 alkaneen kahden vuoden määräajan päättymisen jälkeen, asetuksen mukaisesti saadut oikeudet, joita ei ole menetetty tai jotka eivät ole rauenneet, ovat voimassa hakemuksen päivästä alkaen, jollei jäsenvaltioiden lainsäädännössä ole asiasta edullisempia säännöksiä."

- 12) Muutetaan liite VI seuraavasti:

- a) Lisätään D. ESPANJA jaksoon kohta seuraavasti:

"9. Espanjan opiskelijoiden erityisjärjestelmä (Seguro Escolar) ei perustu etuuksien myöntämisen osalta vakuutus-, työskentely- ja asumiskausien täyttymiseen siten kuin ne määritellään asetuksen 1 artiklan r, s ja s a alakohdassa. Tämän vuoksi Espanjan laitokset eivät voi antaa asiaankuuluvia todistuksia kausien yhdistämistä varten.

Espanjan opiskelijoiden erityisjärjestelmää sovelletaan kuitenkin opiskelijoihin, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia ja jotka opiskelevat Espanjassa, samoin edellytyksin kuin opiskelijoihin, jotka ovat Espanjan kansalaisia."

- b) Lisätään I. LUXEMBURG jaksoon kohta seuraavasti:

"8. Henkilöt, jotka kuuluvat Luxemburgin suurherttuakunnan sairausvakuutusjärjestelmään ja jotka harjoittavat opintoja toisessa jäsenvaltiossa, on opiskelijoina vapautettu velvollisuudesta liittyä opiskelumaansa lainsäädännön mukaiseen sairausvakuutusjärjestelmään."

c) Lisätään O. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA jaksoon kohta seuraavasti:

"21. Opiskelijoiden tai opiskelijan perheenjäsenen tai jälkeenjääneiden osalta asetuksen 10 a artiklan 2 kohtaa ei sovelleta etuuksiin, jotka on tarkoitettu yksinomaan vammaisten erityistä suojelemista varten."

2 artikla

Korvataan asetuksen (ETY) N:o 574/72 120 artikla seuraavasti:

"120 artikla

Henkilöt, jotka opiskelevat tai saavat ammatillista koulutusta

Tämän asetuksen säännöksiä 10 ja 10 a artiklaa lukuun ottamatta sovelletaan tarvittaessa vastaavasti opiskelijoihin."

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaisemista seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 8 päivänä helmikuuta 1999.

Neuvoston puolesta

O. LAFONTAINE

Puheenjohtaja
